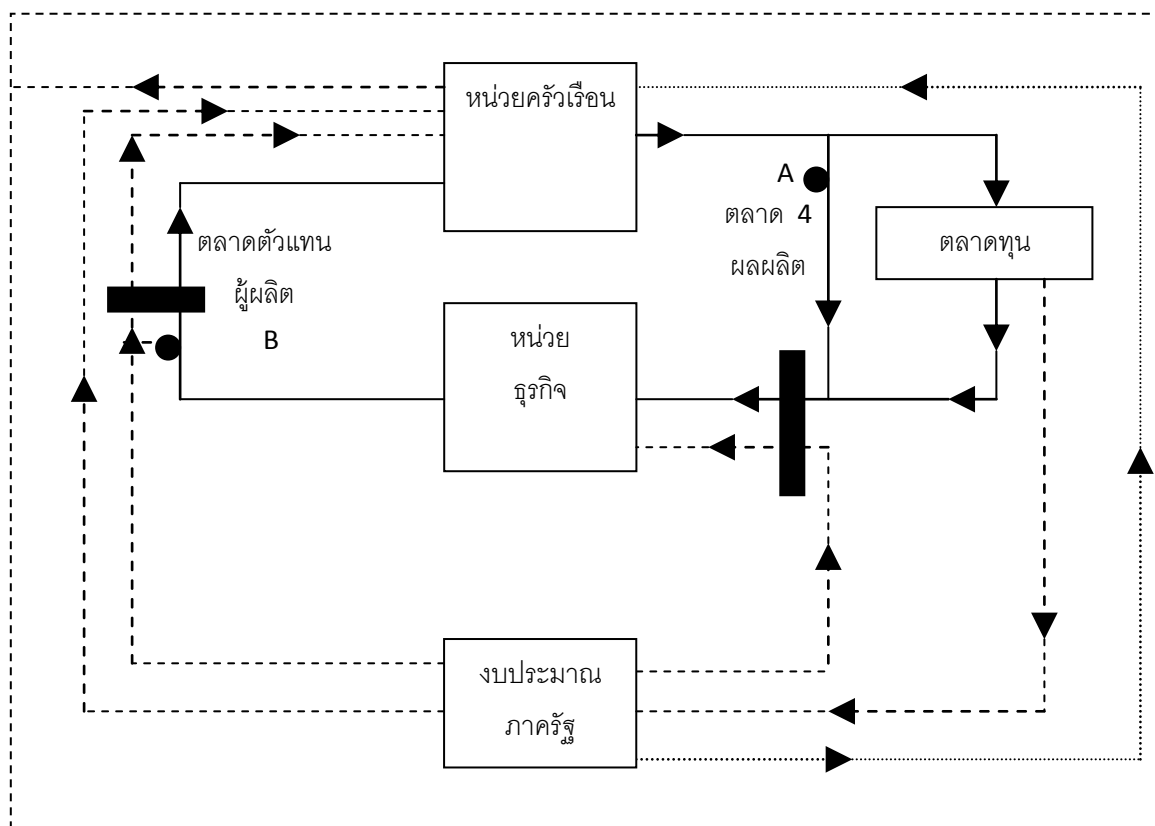

แบบฝึกหัดบทที่ 2 หน้าที่ทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
วิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ

1. ในปัจจุบันรัฐบาลของประเทศต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทในทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น หรือไม่

2. ทฤษฎีทางเศรษฐกิจเดิมที่ส่งเสริมให้เป็น โดย
 อาศัย.....ในการทำให้เกิดดุลยภาพทางเศรษฐกิจ
3. ธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่มีความต้องการที่จะผูกขาดทางการตลาด ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องมีบทบาทโดย
 ใช้มาตรการต่างๆเพื่ออะไร

4. จากแผนภาพแสดงให้เห็นบทบาทของภาครัฐในระบบเศรษฐกิจสรุปได้ว่าอย่างไร
 เส้นทึบในภาพ แสดงการไหลเวียนของรายได้และการใช้จ่ายในภาคเอกชน
 ส่วนเส้นประ แสดงการไหลเวียนของรายได้และการใช้จ่ายของภาครัฐ

ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....หมู่เรียน.....เรียนร่วมห้อง.....

.....
.....
.....

5. ระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศจำเป็นต้องมีรัฐบาล
เพื่อ.....

.....

6. รัฐบาลมีหน้าที่ในการดูแลประชาชนในด้านใดบ้าง

.....
.....
.....

7. เหตุผลใดที่รัฐบาลเข้ามามีบทบาทหรือแทรกแซงการประกอบการทางเศรษฐกิจของประชาชนที่
สำคัญๆ ได้แก่

1).....

.

2)

3)

.....
.....

4)

5)

6)

8. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยทั่วไปมักจะมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

1).....

.

2)

3)

.....
.....

9. โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศออกเป็น 2 ภาคใหญ่ๆ คือ

ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....หมู่เรียน..... เรียนร่วมห้อง.....

1).....

.

2)

10. โครงสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วจะเป็นระบบแบบใด

.....

.....

11. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalist Economic) หรือเรียกอีกอย่างว่า..... โดยมีกิจการด้านเศรษฐกิจของภาครัฐในสัดส่วนมากกว่าหนึ่งในสามของกิจการที่ดำเนินการ โดยภาครัฐ

บทบาททางเศรษฐกิจของภาครัฐประกอบด้วยบทบาทสำคัญๆ ได้แก่

1) ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalist Economic) ในโลกยุคปัจจุบันตามที่เราเรียกกันนั้น แท้ที่จริงแล้วก็คือเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economic) โดยมีกิจการด้านเศรษฐกิจของภาครัฐในสัดส่วนมากกว่าหนึ่งในสามของกิจการที่ดำเนินการ โดยภาครัฐ

2) ภาครัฐบาลในที่นี้หมายถึง ส่วนหนึ่งของนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลซึ่งหมายความรวมถึงกระบวนการงบประมาณ ทั้งในด้านรายจ่ายและรายรับของรัฐบาล

3) กิจกรรมด้านงบประมาณ 3 กิจกรรมหลักที่แตกต่างกันได้แก่

3.1) การจัดสรรสินค้าและบริการที่แน่นอนแก่ประชาชน ได้แก่ประเภทสินค้าสังคม

3.2) การกระจายรายได้และสิ่งที่มีคุณค่าแก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างทั่วถึง

3.3) การกำหนดวิธีการในการจัดการกับการว่างงาน ภาวะเงินเฟ้อ และการกระจายรายได้ที่

ไม่เป็นธรรม

4) ข้อถกเถียงเกี่ยวกับการจัดให้มีสินค้าสังคม โดยการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลว่าควรให้หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้จัดให้บริการ หรือควรจะเป็นสินค้าและบริการที่ให้ภาคประชาชนจ่ายเงินซื้อกันเอง

5) การจัดสรรสินค้าสังคมก่อให้เกิดปัญหาที่แตกต่างจากสิ่งที่เกิดขึ้นในการใช้สินค้าและบริการส่วนบุคคล เนื่องจากสินค้าสังคมไม่มีปัญหาการเป็นปฏิปักษ์ต่อกันในการบริโภค กล่าวคือความชื่นชอบของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าไม่ได้เกิดจากการแข่งขันกันในด้านราคาระหว่างผู้บริโภค ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการทางการเมืองและการงบประมาณ

6) รูปแบบของการกระจายรายได้ซึ่งเป็นผลจากการลงทุนไปในปัจจัยต่างๆ รวมทั้งการจำหน่ายจ่ายแจกในระบบตลาดซึ่งสามารถพิจารณาว่ายังมีความไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยนโยบายด้านภาษีอากรและงบประมาณของรัฐบาลเข้ามาทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในการกระจายรายได้

7) นโยบายด้านภาษีอากรและรายจ่ายสาธารณะมีผลต่ออุปสงค์รวมและระดับของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลอย่างสำคัญต่อการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการทำให้ภาวการณ์จ้างงานอยู่

ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....หมู่เรียน.....เรียนร่วมห้อง.....

ในระดับสูง และการควบคุมภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้น การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจึงเป็นหน้าที่สำคัญ
ประการที่สามที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ

8) ปัญหาสำคัญประการหนึ่งคือจะทำอย่างไรในการดำเนินนโยบายการคลังที่จะสามารถประสาน
วัตถุประสงค์หลักในการจัดสรรหารใช้ทรัพยากรของสังคม การกระจายรายได้ และการรักษา
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้สามารถดำเนินไปด้วยกันได้

12. ในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์และสังคมมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมี
ประสิทธิภาพ

โดย.....

.....ทำหน้าที่เป็นตัวประสาน
หรือปรับพฤติกรรมในการอุปโภคหรือการผลิตระหว่างผู้บริโภคและผู้ผลิตให้มีความสัมพันธ์กัน
และอำนวยความสะดวกทั้งต่อผู้บริโภคและผู้ผลิตเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคม

กรณีอุปสงค์รวม (Aggregate Demand) ต่อดินค้าหนึ่งมากกว่าอุปทานรวม (Aggregate Supply)
ของสินค้าเดียวกันแสดงว่า

.....
.....

เกิดการปรับตัวก็จะเกิดขึ้นใน 2 ด้าน คือ

1.1)

1.2)

กรณีที่อุปสงค์รวม (Aggregate Demand) ต่อดินค้าหนึ่งน้อยกว่าอุปทานรวม (Aggregate Supply) ของ
สินค้าเดียวกัน จะทำให้ราคาสินค้าและบริการนั้น.....เกิดการปรับตัวของอุป
สงค์และอุปทาน กล่าวคือ

2.1).....

2.2)

13. ผู้ผลิตอาจจะสามารถกำหนดราคาหรือกำหนดปริมาณการผลิตเองได้โดยไม่ต้องสนใจความ
ต้องการของผู้ซื้อและผู้บริโภค ดังนั้นสินค้าและบริการประเภทนี้จึงถือเป็นสินค้าและบริการที่มี
ผลกระทบต่อการใช้ร่วมกันของคนในสังคม ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้อง จึงมักเรียก
สินค้าและบริการประเภทนี้ว่า

14. สินค้าสังคม เรียกว่า

15. Nicholas Henry อธิบายลักษณะของสินค้าและบริการตามแนวคิดของ Savas โดยแบ่งประเภท
ของสินค้าและบริการเป็นที่ประเภท.....

.....

.....

เฉลย

1. ไข่
2. ระบบการแข่งขันแบบเสรี โดยอาศัยกลไกตลาดและกลไกราคา
3. เพื่อให้กลไกตลาดทำงานได้ดีขึ้น และมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
4. ระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศจำเป็นต้องมีรัฐบาลเพื่อรับผิดชอบในการผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ
5. ระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศจำเป็นต้องมีรัฐบาลเพื่อรับผิดชอบในการผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ
6. การดูแลรักษาความมั่นคงของประเทศในด้านการทหาร การรักษาสวัสดิภาพของประชาชนโดยการจัดให้มีตำรวจ การออกกวดเตอริของรัฐบาล การจัดบริการการศึกษาแก่ประชาชนการรักษาพยาบาล การเคหะ ตลอดจนการจัดให้มีสินค้าและบริการขั้นจำเป็นพื้นฐานต่างๆ ที่เป็นสินค้าบริการกึ่งสาธารณะ (Semi – Public Goods and Services) เนื่องจากกลไกตลาดและภาคเอกชนไม่อาจทำได้
7. เหตุผลที่สนับสนุนให้รัฐบาลเข้ามามีบทบาทหรือแทรกแซงการประกอบการทางเศรษฐกิจของประชาชนที่สำคัญๆ ได้แก่
 - 1) เพื่อการรักษากฎหมายและการจัดระเบียบภายในสังคม
 - 2) เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ที่จะช่วยให้กลไกตลาดทำหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น
 - 3) เพื่อทำหน้าที่จัดสรรสินค้าและบริการที่กลไกตลาดไม่สามารถทำหน้าที่ได้ โดยเฉพาะ สินค้าสาธารณะและ / หรือสินค้าที่มีผลภายนอก (Externalities) เช่น โครงการท่ออากาศ การสร้างเขื่อน การสร้างนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น

ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....หมู่เรียน.....เรียนร่วมห้อง.....

- 4) เพื่อสร้างกลไกซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกที่จะบริโภคในปัจจุบันหรือในอนาคต หรือ
- 5) เพื่อป้องกันการผันผวนในทางเศรษฐกิจ
- 6) เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

8. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนโดยทั่วไปมักจะมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

- 1) ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ซึ่งรัฐบาลมักจะมีบทบาทมากในระบบเศรษฐกิจ เช่น ประเทศจีน
- 2) ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม โดยทั่วไปรัฐบาลมักจะมีบทบาทน้อย
- 3) ระบบเศรษฐกิจยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Technology)

9. โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศออกเป็น 2 ภาคใหญ่ๆ คือ

- (1) ภาครัฐบาล (Public Sector)
- (2) ภาคเอกชน (Private Sector)

10. เศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economic) ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนตามแนวความคิดทางการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจ สังคมและนโยบายในการบริหารประเทศซึ่งแตกต่างกันไป

11. แบบผสม

12. กลไกตลาด (Market Mechanism) หรือกลไกราคา (Price Mechanism)

13. ผู้ที่ต้องการจะบริโภคสินค้าหรือบริการนั้นมีมากกว่าปริมาณที่มีการผลิต สินค้าหรือบริการนั้นก็จะมีราคาแพงขึ้น

1.1) อุปสงค์จะปรับตัวลดลง โดยผู้อุปโภคบริโภคก็จะอุปโภคบริโภคสินค้านั้นน้อยลง และหันไปอุปโภคบริโภคสินค้าหรือบริการอื่นที่ทดแทนกันได้เป็นการทดแทน

1.2) อุปทานจะปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาสินค้าและบริการสูงขึ้น จะทำให้ผู้ผลิตทำการผลิตเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด ผู้ผลิตสินค้าและบริการอื่นที่มีอุปสงค์ในตลาดไม่มากก็จะหันมาผลิตสินค้าและบริการที่มีผู้ต้องการมาก โดยผู้ผลิตทุกคนก็ต้องพยายามผลิตด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด เพื่อแข่งขันกันในระบบตลาด โดยการปรับตัวระหว่างผู้อุปโภคและผู้ผลิต จะเกิดขึ้นจนกระทั่งปริมาณการผลิตหรืออุปทานเท่ากับปริมาณที่ผู้อุปโภคต้องการหรือเท่าเทียมกับอุปสงค์

13. ลดลง

2.1) อุปสงค์รวมจะปรับตัวเพิ่มขึ้น ผู้อุปโภคบริโภคจะหันมาอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการนั้นเพิ่มขึ้น

ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....หมู่เรียน..... เรียนร่วมห้อง.....

2.2) อุปทานจะปรับตัวลดลง เนื่องจากราคาสินค้าและบริการมีราคาถูกผู้ผลิตสินค้าและบริการจะผลิตสินค้าและบริการนั้นน้อยลง หรือหันไปผลิตสินค้าและบริการอื่นที่มีผู้อุปโภคบริโภคมากกว่าแทน

14. ผู้ผลิตอาจจะสามารถกำหนดราคาหรือกำหนดปริมาณการผลิตเองได้โดยไม่ต้องสนใจความต้องการของผู้ซื้อและผู้บริโภค กรณีของสินค้าและบริการประเภทนี้จึงถือเป็นสินค้าและบริการที่มีผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม ซึ่งรัฐบาลจำต้องเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับ จึงมักเรียกสินค้าและบริการประเภทนี้ว่า **สินค้าสาธารณะ หรือสินค้าสังคม**

15. สินค้าสังคม เรียกว่า (Social Goods)